

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

เนื่องจากเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพแนวมานุษยวิทยาวัฒนธรรม จึงเน้นการทำงานภาคสนาม ทั้งในส่วนของการพูดคุย โดยไม่ใช่แบบสอบถาม แต่เป็นการพูดคุยในรูปคำถามเชื่อมโยง ความรู้ และสะท้อนทัศนคติในรูปคำถามเปิด นอกจากการพูดคุย คือการศึกษาภาคสนาม โดยวิธีสังเกตการณ์ อย่างมีส่วนร่วม (participated observation) คือผู้วิจัยนำตัวเองเข้าไปอยู่ในพิธีกรรมอย่างค่อนเนื่อง สังกศอกกับกิริยา บรรยากาศของพิธีกรรม ตลอดจนซักถามผู้รู้ ได้แก่ ผู้ประกอบพิธีกรรม ผู้ช่วย ในการประกอบพิธีกรรม นักดนตรี ลูกหลานซึ่งเข้าร่วมพิธี จึงไม่ใช่ข้อมูลทางสถิติแต่อย่างใด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นอกจากสมุดบันทึก กล้องถ่ายรูป และเครื่องบันทึกเสียงแล้ว เพื่อให้การเก็บข้อมูลมีความต่อเนื่อง และเห็นความเคลื่อนไหว ง่ายต่อการสร้างความเข้าใจในหมู่ชนทั่วไป จึงใช้การบันทึกวีดิทัศน์และบันทึกเสียงไปพร้อมกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

1. ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ทำงานภาคสนาม ซึ่งหมายถึง บริเวณวัดที่ใช้ประกอบพิธีกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. จำแนกข้อมูลเป็นส่วนๆ โดยเฉพาะลำดับขั้นตอนพิธีกรรม บุคคลที่เกี่ยวข้อง อุปกรณ์ที่ใช้ในพิธี บริเวณมณฑลพิธี เป็นต้น หรือการจำแนกข้อมูลจากเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ชุมชน ประวัติพิธีกรรม เป็นต้น
2. วิเคราะห์จากส่วนต่างๆ ตามข้อมูล และประกอบกับข้อสังเกตการณ์บรรยากาศทั่วไป และเปรียบเทียบแนวคิดกับการศึกษาพิธีกรรมความตายเชิงมานุษยวิทยา